
VEDTAGNE TEKSTER

P9_TA(2022)0325

Situationen vedrørende grundlæggende rettigheder i EU i 2020 og 2021

Europa-Parlamentets beslutning af 15. september 2022 om situationen vedrørende grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union i 2020 og 2021 (2021/2186(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 2, der fastsætter, at EU bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal,
- der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (chartret), særlig artikel 2, stk. 1, og artikel 20 og 21,
- der henviser til Kommissionens henstilling (EU) 2021/1534 af 16. september 2021 om sikring af journalisters og andre mediefolks beskyttelse og sikkerhed og styrkelse af deres position i Den Europæiske Union¹,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 9. december 2021 med titlen "Et mere inklusivt og beskyttende Europa: udvidelse af listen over strafbare handlinger i EU til hadefuldt tale og hadforbrydelser" (COM(2021)0777),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. marts 2020 med titlen "Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025" (COM(2020)0152),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 24. juni 2020 med titlen "EU-strategi for ofres rettigheder (2020-2025)" (COM(2020)0258),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. november 2020 med titlen "En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025" (COM(2020)0698),
- der henviser til sin beslutning af 11. marts 2021 om erklæring af EU som LGBTIQ-

---

¹ EUT L 331 af 20.9.2021, s. 8.

frihedszone¹,

- der henviser til sin beslutning af 24. juni 2021 om situationen for så vidt angår seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder i EU inden for rammerne af kvinders sundhed²,
- der henviser til sin beslutning af 8. juli 2021 om tilsidesættelse af EU-retten og LGBTIQ-borgeres rettigheder i Ungarn som følge af de lovændringer, der er vedtaget i det ungarske parlament³,
- der henviser til sin beslutning af 14. september 2021 om LGBTIQ-rettigheder i EU⁴,
- der henviser til sin beslutning af 7. oktober 2020 om oprettelse af en EU-mekanisme for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder⁵,
- der henviser til sin beslutning af 18. december 2019 om offentlig forskelsbehandling af og hadefulde udtalelser om LGBTI-personer, herunder LGBTI-fri områder⁶,
- der henviser til henstillingerne fra arbejdsgruppen om kontrol af Frontex under Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender som fastsat i udvalgets rapport af 14. juli 2021 om rapport om undersøgelsen af Frontex vedrørende påståede krænkelse af grundlæggende rettigheder,
- der henviser til Regionsudvalgets udtalelse af 14. oktober 2021 med titlen: "En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025"⁷,
- der henviser til debatten i udvalget for aktuelle anliggender under Europarådets Kongres for Lokale og Regionale Myndigheder og til dens efterfølgende rapporter af 17. maj 2021 om lokale myndigheders rolle vedrørende situationen og rettigheder for LGBTIQ-personer i Polen ("The role of local authorities with regard to the situation and rights of LGBTIQ people in Poland") og af 17. juni 2021 om lokale og regionale myndigheders rolle og beskyttelse af LGBTIQ-personer i et stadig mere fjendtligt klima ("Protecting LGBTIQ people in the context of rising anti-LGBTIQ hate speech and discrimination: The role of local and regional authorities"),
- der henviser til rapporterne fra EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder, navnlig rapporterne om grundlæggende rettigheder for 2020 og 2021,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 2. december 2020 om strategien til styrkelse af anvendelsen af chartret om grundlæggende rettigheder i EU (COM(2020)0711),
- der henviser til Kommissionens beretning af 10. december 2021 med titlen "Beskyttelse af de grundlæggende rettigheder i den digitale tidsalder – Årsberetning for 2021 om

---

¹ EUT C 474 af 24.11.2021, s. 140.

² EUT C 81 af 18.2.2022, s. 43.

³ EUT C 99 af 1.3.2022, s. 218.

⁴ EUT C 117 af 11.3.2022, s. 2.

⁵ EUT C 395 af 29.9.2021, s. 2.

⁶ EUT C 255 af 29.6.2021, s. 7.

⁷ EUT C 61 af 4.2.2022, s. 36.

- anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder" (COM(2021)0819),
- der henviser til forretningsordenens artikel 54,
  - der henviser til udtalelse fra Udvalget for Andragender,
  - der henviser til betænkning fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (A9-0224/2022),
- A. der henviser til, at Den Europæiske Union i henhold til artikel 2 i TEU bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal; der henviser til, at de værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU, skal opretholdes af EU's institutioner og hver enkelt medlemsstat i alle deres politikker; der henviser til, at Kommissionen sammen med Parlamentet og Rådet i henhold til traktaterne er ansvarlig for at sikre, at retsstatsprincippet overholdes som en grundlæggende værdi i Unionen, og for at sikre, at EU-retten og EU's værdier og principper overholdes;
- B. der henviser til, at artikel 151 i TEUF henviser til grundlæggende sociale rettigheder som dem, der er fastsat i den europæiske socialpagt; der henviser til, at Unionen endnu ikke har tiltrådt den europæiske menneskerettighedskonvention trods sin forpligtelse til at gøre dette i henhold til artikel 6, stk. 2, i TEU;
- C. der henviser til, at de restriktive foranstaltninger til bekæmpelse af covid-19-pandemien i 2020 og 2021 greb ind i en lang række grundlæggende rettigheder, f.eks. til retten til fri bevægelighed og forsamlingsfrihed, til privatliv og familieliv, herunder beskyttelse af personoplysninger, og retten til uddannelse, arbejde og social sikring; der henviser til, at pandemien forværrede eksisterende udfordringer og uligheder på alle områder af livet, navnlig for sårbare grupper, og udløste en stigning i racistiske hændelser;
- D. der henviser til, at retten til ligebehandling og ikkediskrimination er en grundlæggende rettighed, der er forankret i artikel 2 og artikel 3, stk. 3, i TEU, i artikel 8, 10, 19 og 157 i TEUF og i artikel 21 og 23 i chartret;
- E. der henviser til, at betegnelsen "romaer" omfatter alle mennesker og børn med roma-, kalè-, manouche-, lovari-, rissende-, boyash-, domare-, kalderash- og sintibaggrund; der henviser til, at den nye definition af romaer bedre omfatter selv dem, der stigmatiseres som sigøjnere uden at have en tilsvarende etnisk baggrund, såsom egyptere, ashkalier eller omrejsende; der henviser til, at romasamfundene fortsat er nogle af de mest sårbare og undertrykte grupper i EU;
- F. der henviser til, at sundhedskrisen ofte blev brugt som påskud for at angribe mindretal, herunder migranter, personer med migrantbaggrund og romaer, som allerede var udsat for racemæssig og etnisk diskrimination, hadefuld tale og hadforbrydelser; der henviser til, at romakvinder og -børn, der ofte udsættes for mangartede eller intersektionelle former for forskelsbehandling, er blandt de mest truede grupper og enkeltpersoner i medlemsstaterne og tiltrædelses- og kandidatlandene, da de står over for endnu værre hindringer end romamænd i den almindelige befolkning, alt for ofte lever i fattige landlige eller bymæssige områder – ofte uformelle bosættelser med begrænset adgang til uddannelse, arbejde og sundhedstjenester, inden adgang til sanitet og klart vand og en

lavere forventet levetid – en situation, der er blevet forværret som følge af covid-19-pandemien;

- G. der henviser til, at Europarådets Ministerkomité den 20. maj 2022 vedtog en henstilling om bekæmpelse af hadefuldt tale, som indeholder ikkebindende retningslinjer for, hvordan fænomenet skal tackles; der henviser til, at den nyetablerede ekspertkomité om bekæmpelse af hadefuldt tale har fået til opgave at udarbejde et udkast til henstilling om hadforbrydelser for Ministerkomitéen inden udgangen af 2023;
- H. der henviser til, at den forsætlige målretning af visse minoritetsgruppers rettigheder i nogle medlemsstater har skabt fremdrift andre steder, hvilket kan ses af tilbageskridt med hensyn til kvinders og LGBTIQ-personers rettigheder; der henviser til, at der er tale om bevidste strategier, der har til formål at svække beskyttelsen af EU's grundlæggende rettigheder som fastsat i artikel 2 i TEU; der henviser til, at Europarådets Kongres af Lokale og Regionale Myndigheder har vedtaget en resolution, der erindrer om de lokale myndigheders ansvar for at beskytte LGBTIQ-personers rettigheder og opfordrer dem til at udpege en "lokal ekspert i ligestilling og mangfoldighed"; der henviser til, at Regionsudvalget har fremsat talrige forslag til lokale og regionale myndigheders aktive rolle i forebyggelsen af og beskyttelsen mod forskelsbehandling af LGBTIQ-personer;
- I. der henviser til, at LGBTIQ-personer, navnlig unge, under covid-19-nedlukningerne blev udsat for en højere grad af vold i hjemmet og kønsbaseret vold end gennemsnittet på grund af forskelsbehandling af dem, fordi de er LGBTIQ-personer; der henviser til, at LGBTIQ-personer er mere sårbare over for hjemløshed, en situation, der er blevet forværret af covid-19-nedlukningerne;
- J. der henviser til, at mediefrihed er en af grundpillerne og garantierne for et velfungerende demokrati og retsstatsprincippet; der henviser til, at mediefrihed, -pluralisme og -uafhængighed og journalisters sikkerhed er afgørende elementer i ytringsfriheden og informationsfriheden og er afgørende for EU's og medlemsstaternes demokratiske funktionsmåde; der henviser til, at offentlige myndigheder bør vedtage love og administrative bestemmelser, der fremmer udviklingen af frie, uafhængige og pluralistiske medier; der henviser til, at man i nogle af medlemsstaterne i stadig stigende grad oplever, at fremtrædende politikere og offentlige personer, herunder medlemmer af regeringen, udøver chikane på internettet, fremsætter trusler og anlægger retssager mod journalister, navnlig mod undersøgende journalister; der henviser til, at der er rapporteret om tilfælde af politisk indblanding i flere medlemsstater; der henviser til, at journalister fortsat støder på hindringer med hensyn til at få adgang til offentlige oplysninger og dokumenter;
- K. der henviser til, at kriminaliseringen af journalister på grund af deres arbejde er et særligt alvorligt problem; der henviser til, at journalister ikke bør fængsles eller trues med fængselsstraf for ærekrænkelser; der henviser til, at medlemsstater ikke bør pålægge strafferetlige sanktioner for mediers lovovertrædelser bortset fra i tilfælde, hvor andre grundlæggende rettigheder svækkes alvorligt, og bør sikre, at disse sanktioner ikke pålægges journalister på en forskelsbehandlende eller arbitrær måde;
- L. der henviser til, at det er blevet afsløret, at flere lande, herunder EU-medlemsstater, har anvendt Pegasus-overvågningsspyware mod journalister, politikere og andre aktører, og at en sådan praksis er yderst alarmerende og synes at bekræfte farerne ved misbrug af

overvågningsteknologi til at undergrave menneskerettighederne og demokratiet;

- M. der henviser til, at whistleblowing er et grundlæggende aspekt af ytringsfriheden og spiller en væsentlig rolle i påvisning og indberetning af overtrædelser og i styrkelsen af den demokratiske kontrol og gennemsigtighed; der henviser til, at whistleblowing udgør en central kilde til information i bekæmpelsen af organiseret kriminalitet og i efterforskning, påvisning og offentliggørelse af sager om korrupsion inden for den offentlige og den private sektor; der henviser til, at passende beskyttelse af whistleblowere på EU-plan, nationalt og internationalt plan samt anerkendelse af den vigtige rolle, whistleblowere spiller i samfundet, er en forudsætning for at sikre, at en sådan rolle fungerer effektivt;
- N. der henviser til, at nogle medlemsstater endnu ikke har gennemført alle kravene i direktivet om audiovisuelle medietjenester¹, navnlig de krav, der vedrører den nationale medietilsynsmyndigheds uafhængighed;
- O. der henviser til, at Parlamentet den 24. juni 2021 vedtog en omfattende beslutning om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, hvori det redegjorde for sin vision om emnet i medlemsstaterne; der henviser til, at beslutningen anerkender mangler, glæder sig over fremskridt og fremsætter overvældende mange forslag til at sikre adgang til menstruationsprodukter for alle, omfattende seksualundervisning, moderne prævention som en strategi for ligestilling mellem kønnene, sikker og lovlig reproduktiv pleje, adgang til fertilitetsbehandling og barsel, graviditet og fødselsrelateret pleje for alle;
- P. der henviser til, at ifølge en undersøgelse fra EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder om vold mod kvinder indberetter ofrene for partnervold kun de mest alvorlige tilfælde til politiet i 14 % af tilfældene, og at to tredjedele af kvindelige ofre systematisk undlader af henvende sig til myndighederne, på grund af enten frygt, manglende information om ofres rettigheder eller som følge af en grundlæggende opfattelse af, at partnervold er et privat anliggende, som ikke bør komme andre til kendskab;
- Q. der henviser til, at kønsbaseret vold er en alvorlig krænkelse af de grundlæggende menneskerettigheder og udgør en væsentlig hindring for at opnå ligestilling mellem kønnene i samfundet; der henviser til, at kvinder og piger fortsat er uforholdsmæssigt hårdt ramt af kønsbaseret vold, herunder seksuel vold, chikane og kvindelig kønslemlæstelse blandt andre former samt vold i hjemmet og partnervold; der henviser til, at disse voldshandlinger kan begås både offentligt og privat;
- R. der henviser til, at fænomenet kønsbaseret cybervold er stigende, idet en ud af fem kvinder i alderen 18-29 år har indberettet seksuel chikane på online i EU; der henviser til, at det digitale offentlige rum skal udgøre et sikkert miljø for alle, herunder for kvinder og piger; der henviser til, at der ikke må være straffrihed i onlinemiljøet; der henviser til, at Europa-Parlamentet i to lovgivningsmæssige initiativbetænkninger har opfordret Kommissionen til at fremsætte forslag om bekæmpelse af kønsbaseret vold og cybervold og om tilføjelse af kønsbaseret vold som et nyt kriminalitetsområde som

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (EUT L 95 af 15.4.2010, s. 1).

omhandlet i artikel 83, stk. 1, i TEUF;

- S. der henviser til, at nedlukningsforanstaltninger og social distancering under coronapandemien i mange medlemsstater blev sat i forbindelse med en eksponentiel stigning i forekomsten og intensiteten af tilfælde af vold i hjemmet, psykisk vold, tvang og cybervold samt en stigning på 60 % i antallet af nødopkald fra ofre for vold i hjemmet; der henviser til, at pålæg om at blive hjemme og den alarmerende stigning i "skyggepandemien" gjorde det vanskeligt for kvinder og børn at få adgang til effektiv beskyttelse, støttetjenester og retspleje og afslørede, at støtteressourcer og -strukturer var utilstrækkelige, og at ofrene havde begrænset adgang til støttetjenester, således at mange af dem stod uden tilstrækkelig og rettidig beskyttelse; der henviser til, at medlemsstaterne bør dele bedste praksis inden for specifikke foranstaltninger til at yde ofre rettidig og tilgængelig hjælp, herunder oprettelse af SMS-nødlinjer eller af hjælpeskranker i apoteker og supermarkeder; der henviser til, at partnervold mod kvinder af forskellige årsager til trods for fænomenets udbredelse er blevet underrapporteret i EU af ofrene og deres familier, venner, bekendte og naboer, navnlig under covid-19-pandemien; der henviser til, at der er en betydelig mangel på omfattende, sammenlignelige og kønsopdelte data, hvilket gør det vanskeligt fuldt ud at vurdere krisens virkninger;
- T. der henviser til, at børns rettigheder fortsat krænkes i medlemsstaterne som følge af vold, mishandling, udnyttelse, fattigdom, social udstødelse og forskelsbehandling på grund af religion, handicap, køn, seksuel identitet, alder, etnicitet, migration eller opholdsstatus; der henviser til, at næsten 25 % af alle børn under 18 år risikerer fattigdom eller social udstødelse i EU; der henviser til, at fattigdom fratager børn mulighed for uddannelse, børnepasning, sundhedspleje, passende kost og bolig, familiestøtte og endda beskyttelse mod vold og kan have meget langvarige virkninger; der henviser til, at EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder påpegede, at bekæmpelsen af børnefattigdom også er et spørgsmål om grundlæggende rettigheder og retlige forpligtelser; der henviser til, at fremme af børns rettigheder er et udtrykkeligt mål for EU's politikker, og til chartret, der kræver, at barnets tarv skal komme i første række i alle EU-foranstaltninger;
- U. der henviser til, at covid-19-pandemien lagde et hidtil uset pres på børn og familier i hele EU, navnlig dem, der allerede var økonomisk eller socialt dårligt stillede; der henviser til, at børn fra dårligt stillede socioøkonomiske baggrunde ofte mangler tilstrækkeligt IT-udstyr, internetadgang og passende arbejdsplads og -forhold, hvilket forværrede de eksisterende uddannelsesmæssige uligheder under pandemien; der henviser til, at covid-19-pandemien og de foranstaltninger, der er truffet som reaktion herpå, har øget risikoen for, at børn udsættes for vold, herunder teknologistøttet seksuel udnyttelse og seksuelt misbrug af børn; der henviser til, at selv om der er indgivet færre asylansøgninger for børn, er modtagelsesforholdene for børn fortsat utilstrækkelige i flere medlemsstater;
- V. der henviser til, at den grundlæggende ret til effektive retsmidler i henhold til artikel 47 i chartret kræver adgang til en uafhængig domstol; der henviser til, at politisk indflydelse på eller kontrol med retsvæsenet og lignende hindringer for de enkelte dommers uafhængighed gentagne gange har resulteret i, at retsvæsenet ikke har kunnet udfylde sin rolle med at føre uafhængig kontrol af den udøvende og den lovgivende magts vilkårlige magtanvendelse; der henviser til, at et effektivt, uafhængigt og upartisk retssystem er afgørende for at sikre retsstaten og beskyttelsen af EU's borgeres

grundlæggende rettigheder og borgerlige frihedsrettigheder;

- W. der henviser til, at covid-19-pandemien illustrerede den manglende håndtering af situationen for varetægtsfængslede; der henviser til, at praksis i forbindelse med anvendelsen af varetægtsfængsling under covid-19-pandemien varierede fra medlemsstat til medlemsstat, men at forsinkelser i retsmøder og efterforskninger i en række medlemsstater resulterede i længere varetægtsfængslinger; der henviser til, at personer, der var frihedsberøvet, var mere sårbare over for covid-19-udbruddet end den almindelige befolkning på grund af de begrænsede forhold, de levede under i længere perioder; der henviser til, at retslukninger og/eller forsinkelser af retsmøder og efterforskning skabte forvirring og usikkerhed for de mistænkte, navnlig for dem, der var frihedsberøvet, og som havde ringe eller slet ingen idé om, hvornår deres retssag ville finde sted, og hvor længe de ville blive tilbageholdt;
- X. der henviser til, at folkeretten bekræfter, at en person ikke kan tilbageholdes alene med den begrundelse, at den pågældende er asylansøger; der henviser til, at tilbageholdelse derfor kun bør anvendes som en sidste udvej og kun til et berettiget formål; der henviser til, at for de jure såvel som de facto statsløse personer betyder deres manglende retlige status eller dokumentation, at de risikerer at blive tilbageholdt på ubestemt tid, hvilket er ulovligt i henhold til folkeretten;
- Y. der henviser til, at EU-strategien for ofres rettigheder (2020-2025) skal udgøre en ramme for indsatsen for at forebygge juridisk, social og moralsk straffrihed og øge sikkerheden og beskyttelsen af grundlæggende rettigheder for alle EU-borgere;
- Z. der henviser til, at beskyttelse af biodiversitet og økosystemer er afgørende for en klimarobust udvikling, idet 2021-2030 er blevet udpeget som FN's tiår for genopretning af økosystemer; der henviser til, at Kommissionen har meddelt, at vedtagelsen af afgørende lovgivningsinitiativer om miljøbeskyttelse, herunder en flagskibslov om genopretning af naturen, har måttet udsættes med flere måneder; der henviser til, at den europæiske grønne pagt også sigter mod at beskytte, bevare og styrke EU's naturlige kapital og beskytte borgernes sundhed og trivsel mod miljørelaterede trusler og konsekvenser. der henviser til, at en række af de foreslåede lovgivningsinitiativer vil have en positiv indvirkning på miljøbeskyttelsesniveauet, som er forankret i chartrets artikel 37;

Retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder

1. understreger, at retsstatsprincippet er en af demokratiets hjørnesten, opretholder magtens tredeling, sikrer ansvarlighed, bidrager til tillid til offentlige institutioner og garanterer principperne om legalitet, retssikkerhed, forbud mod den udøvende magts vilkårlige karakter, domstolenes uafhængighed, upartiskhed og lighed for loven; understreger, at retsstatsprincippet og domstolenes uafhængighed i særdeleshed er afgørende for borgernes mulighed for at udøve deres grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder;
2. gentager, at retsstatsprincippet, mediefrihed og -pluralisme og en effektiv bekæmpelse af korruption udgør grundlaget for vores samfund og er EU's kerneværdier, der vedrører alle grundlæggende rettigheder; bemærker imidlertid med beklagelse, at krænkelse af disse principper fortsætter i visse medlemsstater og udgør en alvorlig trussel mod en retfærdig, juridisk og upartisk fordeling af EU-midler;

3. mener, at retsstatsprincippet er tæt forbundet med respekten for demokrati og grundlæggende rettigheder og fremhæver, at ødelæggelse af en eller flere af disse værdier er et angreb på Unionens søjler som fastsat i TEU; gentager sine utallige opfordringer til at udvide anvendelsesområdet for Kommissionens årlige retsstatsrapporter om retsstatsprincippet til at inkludere alle de i artikel 2 i TEU fastsatte værdier med henblik på give et holistisk overblik over situationen i alle medlemsstater; opfordrer Kommissionen til at gøre brug af alle de redskaber, den har til rådighed, herunder den procedure, der er fastsat i konditionalitetsmekanismen for retsstatsprincippet, for at imødegå disse krænkelse af retsstatsprincippet, demokratiet og de grundlæggende rettigheder;
4. fordømmer kraftigt overtrædelserne af retsstatsprincippet i visse medlemsstater, hvilket medfører en alvorlig fare i relation til grundlæggende rettigheder og friheder; mener, at disse overtrædelser i nogle tilfælde er af systemisk karakter; fremhæver forbindelsen mellem forringelsen af standarder for retsstatsprincippet og krænkelse af grundlæggende rettigheder såsom dem, der begås inden for retsvæsenet, angreb mod journalister og frie medier, herunder retshåndhævende myndigheders overdrevne magtanvendelse i forbindelse med demonstrationer og ved EU's grænser, manglen på garantier og retfærdig rettergang for tilbageholdte, tilskyndelse til had fra politiske aktørers side, myndighedernes øgede beføjelser til at gennemføre masseovervågning og masseindsamling af opsnappede data og restriktioner for civilsamfundsorganisationer, der modtager udenlandsk finansiering, eller som følge af deres religiøse tilhørsforhold; fordømmer endvidere på det kraftigste visse medlemsstatsregeringers bestræbelser på at svække magtens tredeling og retsvæsenets uafhængighed; udtrykker især sin dybe bekymring over beslutninger, som sætter spørgsmålstejn ved europæisk rets forrang, og opfordrer Kommissionen til at anvende alle tilgængelige midler til at sætte ind over for disse angreb;
5. understreger, at EU i medfør af artikel 2 i TEU er en Union, der er baseret på retsstatsprincippet, og at håndhævelsen af EU-retten er afgørende for at sikre, at borgerne behørigt kan udøve deres grundlæggende rettigheder; beklager i denne henseende, at Kommissionen har gjort mindre brug af dens håndhævelsesmidler, navnlig ved at indlede stadig færre traktatbrudssager; bemærker derfor, at EU-borgerne derfor i stigende grad er nødsaget til at benytte retssager for at kunne nyde deres grundlæggende rettigheder; opfordrer Kommissionen til at støtte disse retssager ved at oprette en øremærket fond til økonomisk støtte til strategiske retssager i forbindelse med rettigheder iht. charteret;
6. understreger, at på trods af dets mange beslutninger og rapporter og på trods af adskillige traktatbrudsprocedurer og afgørelser fra EU-Domstolen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (ECHR) i 2020 og 2021 forringes situationen for retsstatsprincippet i Den Europæiske Union fortsat; beklager Kommissionens manglende evne til at reagere på passende vis på Parlamentets mange bekymringer med hensyn til demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder i flere medlemsstater; understreger behovet for omfattende overvågning og håndhævelse af alle værdier i artikel 2 i TEU; opfordrer Kommissionen til at medtage omfattende overvågning i en årlig rapport om demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder som en del af EU-mekanismen for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder;
7. understreger, at det er væsentligt, at retsafgørelser fuldbyrdes både på nationalt plan og

EU-plan, og fordømmer de involverede offentlige myndigheders manglende overholdelse af dommene fra EU-Domstolen og nationale domstole; understreger, at EU-Domstolens domme skal gennemføres rettidigt og så hurtigt som muligt i overensstemmelse med traktaterne, især de domme, der søger at hindre forskelsbehandling på grund af køn, race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske egenskaber, sprog, religion eller tro, politisk eller anden anskuelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering;

8. gentager, at korruption udgør en alvorlig trussel mod demokratiet, retsstaten og ligebehandlingen af alle borgere; fremhæver forbindelsen mellem korruption og krænkelse af grundlæggende rettigheder på en række områder såsom retsvæsenets uafhængighed, mediefrihed og journalisters og whistleblowers ytringsfrihed, tilbageholdelsesfaciliteter, adgang til sociale rettigheder og menneskehandel; opfordrer EU-institutionerne og medlemsstaterne til at bekæmpe korruption på en beslutsom måde og til at udvikle effektive instrumenter til forebyggelse, bekæmpelse og sanktionering af korruption og svig samt sikre regelmæssig overvågning af anvendelsen af offentlige midler; opfordrer Kommissionen til straks at genoptage sin årlige overvågning af og rapportering om bekæmpelse af korruption med henvisning til EU-institutionerne og medlemsstaterne;
9. understreger, at passivitet og en lempelig tilgang til oligarkiske strukturer og den systemiske krænkelse af retsstatsprincippet svækker hele Den Europæiske Union og undergraver borgernes tillid; understreger behovet for at sikre, at skatteydernes penge aldrig ender i lommerne hos dem, der underminerer EU's fælles værdier;
10. understreger, at de nødforanstaltninger, som har medført koncentration af magt og undtagelser til grundlæggende rettigheder, har øget risikoen for korruption; opfordrer medlemsstaterne til at øge deres indsats for at sikre, at tilstrækkelig lovgivning og institutionelle rammer for bekæmpelse af korruption anvendes på en effektiv måde i praksis, og at regeringer handler på en gennemsigtig og ansvarlig måde; opfordrer i denne forbindelse medlemsstaterne til nøje at følge de retningslinjer, som Europarådets Sættelse af Stater mod Korruption (Greco) udstedte i 2020 for at forhindre risici for korruption i forbindelse med pandemien;
11. beklager, at strukturelle problemer i nogle medlemsstater med hensyn til retsvæsenets uafhængighed og anklagemyndighedens autonomi undergraver borgernes adgang til domstolsprøvelse og har en negativ indvirkning på deres rettigheder og frihedsrettigheder; minder om, at mangler i forbindelse med retsstatsprincippet i én medlemsstat har indvirkning på Unionen som helhed og påvirker rettighederne for alle mennesker i EU; opfordrer medlemsstaterne og EU-institutionerne til at beskytte dommere og anklagere mod politiske angreb og ethvert forsøg på at udøve pres på dem og derigennem undergrave deres arbejde;
12. understreger, at den grundlæggende ret til effektive retsmidler i henhold til artikel 47 i chartret kræver adgang til en "uafhængig" domstol; bemærker de stigende udfordringer, som de nationale forfatningsdomstole og visse politikere udgør; insisterer på, at medlemsstaterne fuldt ud skal overholde EU-retten og folkeretten samt EU-Domstolens og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme, herunder dem, der vedrører retsvæsenets uafhængighed; fordømmer, at en række medlemsstater, herunder Polen og Ungarn, ikke overholder en lang række EU-retsakter og domme fra EU-Domstolen;

opfordrer medlemsstaterne til at respektere EU-Domstolens og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørende rolle og til at efterleve deres afgørelser;

13. gentager sin fordømmelse af praksis med at retsforfølge og chikanere dommere, der er kritiske over for den polske regering; opfordrer den polske regering til grundigt at reformere disciplinærordningen for dommere i overensstemmelse med EU-Domstolens afgørelser og til at genindsætte alle dommere, der er blevet fjernet fra deres embede af den øverste domstols ulovlige disciplinærafdeling, herunder de dommere, der fortsat er forhindret i at træffe afgørelse, selv om de med held har appelleret disciplinærafdelingens suspension af dem ved en domstol; opfordrer de polske myndigheder til at efterleve EU-Domstolens og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols forskellige afgørelser om sammensætningen og organiseringen af den ulovlige "forfatningsdomstol" og højesterets disciplinærafdeling for at overholde de standarder for retsvæsenets uafhængighed, som Polen har forpligtet sig til;
14. glæder sig over de traktatbrudssager, som Kommissionen har indledt mod Ungarn og Polen som led i traktatbrudspakken fra juli 2021 vedrørende respekten for LGBTIQ-personers menneskerettigheder og overtrædelser af EU-retten, hvilket var første gang, at Kommissionen specifikt indledte traktatbrudssager for at beskytte deres rettigheder; bemærker Kommissionens begrundede udtalelse til den ungarske regering om den LGBTIQ-fjendtlige lov og regeringens svar og opfordrer Kommissionen til at gå videre med traktatbrudssagen og indbringe den for EU-Domstolen; bemærker afgørelsen fra retten i første instans i Budapest, der annullerer kravet om at trykke en ansvarsfraskrivelse i børnebøger i Ungarn, og opfordrer Kommissionen til at overvåge udviklingen i sagen for at vurdere de næste nødvendige trin i traktatbrudssagen; er bekymret over den manglende opfølgning på traktatbrudssagerne om polske LGBT-frie zoner og manglen på oprigtigt samarbejde fra de polske myndigheders side og opfordrer Kommissionen til at fremsende en begrundet udtalelse til den polske regering;
15. bemærker, at Parlamentet i oktober 2021 i henhold til artikel 265 i TEUF anlagde sag mod Kommissionen ved EU-Domstolen på grund af Kommissionens passivitet og manglende anvendelse af forordningen om konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet¹, hvilket det havde anmodet om i to beslutninger i 2021 som følge af, at Kommissionen gav utilfredsstillende svar og forsøgte at trække sagen i langdrag; beklager, at Kommissionen ved udgangen af 2021 endnu ikke havde reageret på Parlamentets opfordring til at udløse forordningens artikel 6, stk. 1, og kun havde sendt Ungarn og Polen anmodninger om oplysninger;
16. gentager sin holdning til forordningen om konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet, som trådte i kraft den 1. januar 2021 og finder direkte anvendelse i sin helhed i Den Europæiske Union og alle dens medlemsstater for alle midler fra EU-budgettet, herunder midler, der siden da er bevilget gennem den midlertidige genopretnings- og resiliensfacilitet NextGenerationEU, der beløber sig til 800 mia. EUR; minder om, at forordningen om konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet tilvejebringer en klar definition af retsstatsprincippet, som skal forstås i relation til andre af EU's værdier, herunder grundlæggende rettigheder og ikkeforskelsbehandling; mener, at

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092 af 16. december 2020 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 1).

stats sanktioneret forskelsbehandling af minoriteter direkte påvirker, hvilke projekter, medlemsstaterne beslutter at bruge EU-midler på, og derfor direkte påvirker beskyttelsen af Unionens finansielle interesser; opfordrer Kommissionen til straks at iværksætte den procedure, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, i forordningen om konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet;

17. minder om, at der endnu ikke er kommet noget egentligt svar på Europa-Parlamentets initiativ om oprettelse af en EU-mekanisme for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder reguleret ved en interinstitutionel aftale mellem Europa-Parlamentet, Kommissionen og Rådet; opfordrer Kommissionen og Rådet til straks at indlede forhandlinger med Europa-Parlamentet om en interinstitutionel aftale i henhold til artikel 295 i TEUF;
18. anerkender den afgørende rolle, som civilsamfundsorganisationer spiller med hensyn til at fremme og beskytte EU's værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU og i chartret; understreger deres centrale bidrag til opretholdelsen af retsstatsprincipperne i medlemsstaterne, idet de giver sårbare og marginaliserede mennesker en stemme og sikrer adgang til vigtige sociale tjenester; anerkender, at civilsamfundets råderum er en integreret del af demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder; understreger, at Unionen følgelig bør forpligte sig til at bevare og fremme civilsamfundets råderum på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan, herunder gennem vedtagelse af en særlig strategi til dette formål;
19. glæder sig over den hurtige etablering af en effektiv, uafhængig og fuldstændig operationel Europæisk Anklagemyndighed for at styrke bekæmpelsen af svig i Den Europæiske Union; fremhæver vigtigheden af at støtte og styrke samarbejdet mellem EU-institutionerne, medlemsstaterne, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig og Den Europæiske Anklagemyndighed;
20. minder om, at covid-19-pandemien, navnlig i sine tidlige faser, medførte alvorlige krænkelse af den frie bevægelighed og friheden til at arbejde samt en forringelse af arbejds- og levevilkårene, herunder for sæsonarbejdere og grænsearbejdere i hele Unionen; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at restriktionerne på de grundlæggende rettigheder som følge af pandemien ophæves, så snart situationen med folkesundheden tillader det, og at alle rettigheder og friheder genoprettes i fuld udstrækning;
21. fremhæver, at retsstatsprincippet har oplevet tilbageskridt i mange medlemsstater i løbet af forskellige perioder og på forskellige myndighedsniveauer, fra det udøvende niveau med procedurer såsom hastegennemførelse af love under undtagelsestilstande til det lokale niveau såsom politiets vidt udbredte misbrug; minder om, at anvendelsen af skønsmålinger bør kontrolleres ved hjælp af domstolskontrol eller anden uafhængig kontrol, og at tilgængelige retsmidler bør være tydelige og lettilgængelige, særlig i tilfælde af misbrug, herunder adgang til en ombudsmand eller anden form for fremgangsmåde, der er omfattet af den frivillige retspleje; opfordrer medlemsstaterne til at oprette mekanismer for at forhindre, berigtige og straffe misbrug af skønsmålinger og til at tilvejebringe tilstrækkelige begrundelser for deres afgørelser, navnlig når disse påvirker enkeltpersoners rettigheder;
22. er bekymret over, at covid-19-pandemien og sikringen af reaktionerne herpå har haft en hidtil uset indvirkning på domstolens funktionsmåde og på muligheden for at håndhæve retten til et forsvar, idet advokaters evne til at rådføre sig med deres klienter

blev alvorligt begrænset; understreger, at adgang til politistationer og domstole blev alvorligt begrænset, og mange retssager blev udskudt eller afholdt online; understreger, at disse foranstaltninger har alvorlige indvirkninger på arrestanters, anklagedes eller tilbageholdtes mulighed for at håndhæve deres ret til en retfærdig rettergang;

23. understreger, at covid-19-pandemien ikke fritager de retshåndhævende myndigheder for deres forpligtelse til omhyggeligt at afbalancere interesserne, der er på spil, eller for at bruge deres beføjelser på en måde, der er i overensstemmelse med deres forpligtelser ifølge menneskerettighederne; minder om, at når der er forekommet krænkelse af menneskerettigheder relateret til politiarbejde og brug af magt, skal medlemsstaterne gennemføre omgående, grundige, effektive og uafhængige undersøgelser og sikre, at alle ansvarlige stilles for en dommer ved en retfærdig rettergang;
24. udtrykker dyb bekymring over covid-19-krisens indvirkning på tilbageholdte mennesker; understreger, at visse medlemsstater vedtog foranstaltninger for at reducere antallet af indsatte i fængsler, men ofte kun midlertidigt; understreger, at EU står over for en langvarig krise med overbelagte fængsler, som primært skyldes overdreven anvendelse af varetægtsfængsling¹; er bekymret over stigningen i mentale sundhedsproblemer blandt varetægtsfængslede personer; minder om, at varetægtsfængsling af i retlig henseende uskyldige personer alene er acceptabel som en ekstraordinær sidste udvej, og opfordrer medlemsstaterne til at begrænse anvendelsen af varetægtsfængsling og undersøge alternativer hertil; understreger behovet for EU-standards for varetægtsfængsling, som bør fastsætte en minimumsstraf, der er nødvendig for at kunne idømme varetægtsfængsling, således at mindreårige lovovertrædere undtages herfra; er af den opfattelse, at enkeltpersoner ikke bør tilbageholdes i fængsel i afventning af en retssag ud over den retlige grænse, og at sager skal indbringes for retten inden for en rimelig frist; opfordrer Kommissionen til at foreslå minimumsstandarder for betingelser for fængsling og tilbageholdelse i EU;

Retten til ligebehandling

25. fremhæver med bekymring, at forskelsbehandling stadig finder sted på grund af f.eks. køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering og kønsidentitet; opfordrer Kommissionen til at fremme offentlige politikker, der tager sigte på at udrydde en sådan forskelsbehandling, og til at sikre, at Rådets rammeafgørelse 2008/913/JHA om bekæmpelse af racisme og fremmedhad gennemføres korrekt og fuldt ud²; mener, at Kommissionen bør indlede overtrædelsesprocedurer mod medlemsstater, der undlader at gøre det;
26. fremhæver, at mange medlemsstater ifølge EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheders årsrapporter om grundlæggende rettigheder forfølger diskriminerende institutionel praksis, politikker og lovgivning; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre fuld gennemførelse og håndhævelse af lovgivningen om

---

¹ Fair Trials, "Europe: Increase in pre-trial detention rates erodes rule of law", 28. april 2021.

² Rådets rammeafgørelse 2008/913/RIA af 28. november 2008 om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen (EUT L 328 af 6.12.2008, s. 55).

bekæmpelse af forskelsbehandling, til at indlede traktatbrudsprocedurer mod medlemsstater, der ikke gennemfører eller fuldt ud gennemfører EU's lovgivning om bekæmpelse af forskelsbehandling, og til at intensivere foranstaltningerne til forebyggelse af institutionel forskelsbehandling, navnlig fra retshåndhævende myndigheder og retssystemet, hvilket kan have en mere alvorlig indvirkning på enkeltpersoner fra grupper i sårbare situationer; minder om det presserende behov for at udvide beskyttelsen mod forskelsbehandling ud over beskæftigelse gennem en horisontal og tværsektoriel tilgang; opfordrer indtrængende Kommissionen og Rådet til at ophæve blokeringen af direktivet om ligebehandling uden yderligere forsinkelse og uden at sænke standarderne;

27. understreger, at medlemsstaterne ifølge rapporten om grundlæggende rettigheder 2021 fra Agenturet for Grundlæggende Rettigheder i væsentlig grad bør forbedre effektiviteten af deres foranstaltninger og institutionelle arrangementer for fuldt ud og korrekt at gennemføre direktivet om racelighed¹ og især ved at styrke uafhængigheden af ligestillingsorganer og sikre, at de har tilstrækkelige beføjelser og de nødvendige ressourcer til effektivt at udføre de opgaver, som de er pålagt ifølge EU's lovgivning om ikkeforskelsbehandling;
28. opfordrer indtrængende Kommissionen til at intensivere sine bestræbelser på at bekæmpe racisme, herunder ved at foreslå ambitiøs lovgivning; opfordrer endvidere Kommissionen til at sikre en korrekt opfølgning af EU's handlingsplan mod racisme 2020-2025² og til at indføre effektive overvågnings- og evalueringsmekanismer til måling af fremskridt;
29. glæder sig over, at Kommissionen har udpeget en koordinator for ofres rettigheder, vedtaget sin første strategi for ofres rettigheder og oprettet en platform for ofres rettigheder; understreger imidlertid, at der i flere medlemsstater fortsat har været udfordringer med hensyn til klage og domstolsprøvelse, navnlig for ofre i sårbare situationer, og hvad angår retsvæsenets uafhængighed;
30. opfordrer til en mainstreamingsmekanisme for samarbejde og koordinering af EU's og de nationale ligestillingspolitikker, der sikrer, at alle former for forskelsbehandling, navnlig intersektionelle former, tages i betragtning i forbindelse med gennemgangen og vedtagelsen af politikker, herunder gennem konsekvensanalyser vedrørende ligestilling på en regelmæssig og gennemsigtig måde i henhold til klare mål og tidsfrister, baseret på dokumentation og ved hjælp af resultatindikatorer; opfordrer til, at der etableres et tæt samarbejde med relevante interessenter, støtteorganisationer, lokalsamfund og personer, der udsættes for forskelsbehandling, samtidig med at der sikres tilstrækkelige ressourcer til at træffe foranstaltninger og overvågningsforanstaltninger;
31. fordømmer det voksende antal angreb på LGBTIQ-personer og opfordrer indtrængende medlemsstaterne og Kommissionen til at træffe foranstaltninger til at sætte en stopper for disse angreb og sikre reel ligestilling for LGBTIQ-personer på alle områder;

---

¹ Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse (EFT L 180 af 19.7.2000, s. 22).

² Kommissionens meddelelse af 18. september 2020 med titlen "En Union med lighed: EU-handlingsplan mod racisme 2020-2025 "(COM(2020)0565).

32. fordømmer nogle EU-regeringers tilgang med at vedtage lovgivning gennem hasteprocedurer uden offentlige høringer eller sager, i exceptionelle tilfælde, at vedtage forfatningsændringer som en måde at legitimere politikker om forskelsbehandling, der eller ikke kunne lovgives om, f.eks. bestemmelser, der specifikt er målrettet LGBTIQ-personer; bemærker, at de godkendte ændringer til den ungarske forfatning eller den LGBTIQ-fjendtlige lov, som blev vedtaget af det ungarske parlament i juni 2021, er nævneværdige eksempler på krænkelse af retten til ligebehandling og ikkediskriminationsprincippet; glæder sig over, at 18 medlemsstater har offentliggjort en fælles erklæring om fordømmelse af anti-LGBT-ændringer af Ungarns lov om beskyttelse af børn; glæder sig over, at 16 medlemsstater gentog deres støtte til bekæmpelsen af forskelsbehandling af LGBTIQ-personer; understreger, at fremme af det europæiske projekt ubestrideligt omfatter fremme af tolerance, accept, ikkeforskelsbehandling og ligebehandling;
33. er bekymret over rapporter om overdreven magtanvendelse, politibrutalitæt og forseelser mod romaer i hele EU i overensstemmelse med EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheds konklusioner offentliggjort i 2020, der også afslørede, at romaer er udsat for udbredt fattigdom, utilstrækkelige levevilkår, ringe helbred, udelukkelse fra arbejdsmarkedet og chikane; fordømmer den vedvarende sociale eksklusion og romafjendtlighed, der fører til uforholdsmæssig kriminalisering af romaer, og opfordrer Kommissionen til at fremsætte bedre lovgivning og specifikke politiske foranstaltninger til at forebygge disse hændelser og sikre retfærdighed for ofre, samtidig med at bekæmpelsen af romafjendtlighed får en central plads i EU-politikker;
34. beklager den kendsgerning, at et stort antal romaer i EU stadig lever i marginaliserede lejre under ekstremt usikre forhold og meget ringe socioøkonomiske omstændigheder, og at de ofte mangler adgang til rent drikkevand, elektricitet, sikre og ordentlige boliger, uddannelse, beskæftigelse, sundhedspleje, kloakering og affaldsindsamling; minder om, at situationen i romalejre er en klar overtrædelse af menneskerettigheder og grundlæggende rettigheder, der har alvorlige konsekvenser, især for romabørn; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at følge Rådets henstilling om romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse¹ samt EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse for 2020-2030² og til at udnytte EU-støtte og national støtte fuldt ud til dette formål; opfordrer Kommissionen til at intensivere overvågningen af medlemsstaternes resultater og tage yderligere skridt i den forbindelse;
35. beklager den kendsgerning, at adskillelsespraksis for børn fra minoritetsgrupper i skoler stadig er et væsentligt spørgsmål i Europa; understreger, at praksisser som denne ofte har rod i fejlagnostisering af børn med intellektuel funktionsnedsættelse på baggrund af deres sociale eller personlige omstændigheder; opfordrer medlemsstaterne til at styrke deres inklusionspolitikker for at forhindre disse diskriminerende praksisser, uanset om de er forsætlige eller ej, og til at oprette tilsynsmekanismer for at revidere og omstøde afgørelser af diagnoser, hvis det er nødvendigt;

---

¹ Rådets henstilling af 12. marts 2021 om romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse (EUT C 93 af 19.3.2021, s. 1).

² Kommissionens meddelelse af 7. oktober 2020 med titlen "En Union med lighed: EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse" (COM(2020)0620),

36. opfordrer medlemsstaterne til at sikre en tilstrækkelig inddragelse af de sociale sikringsorganer og retsinstanter vedrørende børn og sociale værgemål i marginaliserede romasamfund for at sikre, at børn får den beskyttelse og pleje, de har behov for til at sikre deres velvære og udvikling under hensyntagen til barnets tarv, og til at iværksætte procedurer, der er skræddersyet til de forskellige behov i marginaliserede romasamfund, så de udfører deres forpligtelser på samme måde som for børn fra befolkningsflertallet;
37. fremhæver, at EU's nye strategiske ramme for romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse fastsætter ambitiøse mål på syv centrale områder: ikke-forskelsbehandling, inklusion, deltagelse, uddannelse, beskæftigelse, sundhed og boliger og fungerer som en stærkere overvågningsramme med en række kvantificerbare og målbare mål til at følge fremskridtene; opfordrer indtrængende Kommissionen til at sikre en passende opfølgning af strategien og fremskridtene; opfordrer endvidere indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at håndhæve forbuddet mod racemæssig eller etnisk profilering i forbindelse med retshåndhævelse, terrorbekæmpelsesforanstaltninger og migrationskontrol samt politivold og til at sikre ansvarlighed;
38. er bekymret over, at terrorisme og terrorbekæmpelsespolitikker kan have ført til diskrimination og fjendtlighed over for visse grupper, herunder samfund af farvede, muslimske samfund, antiracismebevægelser, aktivister og organisationer; beklager, at disse politikker i nogle tilfælde omfatter delegitimisering, kriminalisering eller forsøg på at kriminalisere politiske, religiøse og andre diskurser, hvilket kan føre til diskriminerende retshåndhævelsespraksis såsom racemæssig og religiøs profilering og bredere sociale virkninger såsom selvcensur og indskrænkning af civilsamfundets råderum;
39. glæder sig over Kommissionens beslutning om at afholde en offentlig høring om ajourføring af direktiv 2012/29/EU om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet¹ med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse som led i EU-strategien for ofres rettigheder (2020-2025) med henblik på effektivt at forbedre den bistand og beskyttelse, der ydes til ofre, herunder ofre for terrorisme, og anerkender betydningen af at bevare deres værdighed; opfordrer de pågældende institutioner til at tilvejebringe garantier for at forhindre enhver efterfølgende viktimitisering grundet ydmygelse og angreb på ofrenes omdømme fra sociale sektorer med relation til den angribende;
40. gentager sine opfordringer til alle EU-institutioner og medlemsstater til effektivt at tackle udfordringer såsom seksuel udnyttelse af børn, børnepornografi, beskyttelse af uledsagede migrantbørn, situationen for institutionaliserede handicappede børn, beskyttelse af børn, der har været udsat for vold i hjemmet og udnyttelse på arbejdspladsen, og forsvundne børn;
41. glæder sig over, at Kommissionen var opmærksom på Parlamentets henstilling og vedtog en ambitiøs strategi for rettigheder for personer med handicap for perioden 2021-2030²; fastslår den afgørende vigtighed af de foreslåede foranstaltninger

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/29/EU af 25. oktober 2012 om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 57).

² Kommissionens meddelelse af 3. marts 2021 med titlen "En Union med lige muligheder: Strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-2030" (COM(2021)0101),

gennemførelse og en videreudvikling af nationale foranstaltninger med henblik på at sikre, at personer med handicap ikke stilles ugunstigt eller forskelsbehandles, når det gælder beskæftigelse, uddannelse og social inklusion, og at rettighederne som fastsat i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap garanteres fuldt ud;

42. er dybt bekymret over stigningen i fattigdom og social udstødelse, navnlig som følge af covid-19-pandemien, samt hadefuld tale og hadforbrydelser; udtrykker yderligere bekymring over det særlige og hidtil usete pres, som pandemien har medført for mennesker i sårbare situationer, herunder kvinder, personer fra grupper, der er udsat for racediskrimination, migranter og personer med handicap; er dybt bekymret over, at covid-19-krisen i stigende grad blev brugt som påskud for at angribe samfundsgrupper, der er i en sårbar situation, herunder migranter, personer med migrantbaggrund og romaer, som allerede er udsat for racemæssig og etnisk diskrimination, hadefuld tale og hadforbrydelser;
43. understreger, at covid-19-pandemien har vist store mangler i kapaciteten og beredskabet i medlemsstaternes sundheds-, uddannelses-, beskæftigelses- og socialsikringssystemer; er af den faste overbevisning, at medlemsstaterne er nødt til at foretage store forbedringer af deres sundheds-, sociale velfærds- og sociale sikringssystemer for at sikre, at de giver fuld støtte til alle, og navnlig til de mere sårbare, selv i en krise, således at man beskytter de sundhedsmæssige, økonomiske og sociale rettigheder for alle i tilstrækkelig grad;
44. beklager, at covid-19-pandemien i uforholdsmæssig hård grad ramte marginaliserede romasamfund som følge af dårlige boligforhold og begrænset adgang til vand, elektricitet og sanitet og manglende adgang til internettet og passende IT-udstyr, hvilket har gjort, at yngre romaer halter endnu mere bagefter skoleuddannelse; er navnlig bekymret over, at covid-19-pandemiens indvirkning på romaer øgede ulighederne og gav næring til fordomme, herunder tilfælde af politivold; bemærker med beklagelse, at romabefolkningen ved mange lejligheder blev syndebukke under pandemien; bemærker, at de var udsat for stigmatisering, forskelsbehandling og hadefuld tale, der forbandt virusset med deres etnicitet; beklager, at nogle medier og sociale netværk ofte portrætterede romaer som en risiko for borgernes sundhed og ansvarlige for at sprede virusset; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at intensivere deres politikker til bekæmpelse af den fattigdom og sociale udstødelse, som romasamfund er udsat for, med særlig opmærksomhed på rettighederne hos romakvinder og -børn;
45. understreger, at boliger er en grundlæggende nødvendighed, og at adgangen til boliger, navnlig boligstøtte, er en grundlæggende rettighed, eftersom borgere, som ikke har et sted at bo, ikke kan deltage fuldt ud i samfundet eller udøve alle deres grundlæggende rettigheder; opfordrer medlemsstaterne til hurtigst muligt at acceptere, at de bør være bundet af artikel 31 i den reviderede europæiske socialpakt om retten til en bolig; udtrykker navnlig bekymring over, at unge ikke har adgang til boliger som følge af den store stigning i boligpriser, især i visse byområder;
46. anerkender, at fattigdom er en anden form for forskelsbehandling, der fører til overtrædelse af de grundlæggende rettigheder, især af de grupper, hvis rettigheder allerede er mest berørte, som f.eks. kvinder, migranter, sorte og farvede personer og etniske minoriteter, LGBTIQ-samfundet og børn; fremhæver børns specifikke sårbarhed og den indflydelse, som fattigdom har på dem og på deres fysiske og psykologiske udvikling; opfordrer Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne til at udarbejde

politikker for at reducere fattigdom, med særlig opmærksomhed rettet mod børn; opfordrer medlemsstaterne til at garantere alle lige adgang til sundhedspleje, uddannelse af høj kvalitet og boliger og at bringe reduktionen af offentlige tjenester, som har ført til højere niveauer af fattigdom og frem for alt ulighed, til ophør; minder om, at økonomiske og sociale rettigheder er grundlæggende rettigheder; gentager sin opfordring til Rådet og Kommissionen om at tage hensyn til de grundlæggende rettigheder, når de fremsætter forslag til den økonomiske politik;

47. understreger, at medlemsstaterne bør tage skridt til at garantere retten til et kvalitetsjob, der kan forenes med ens privat- og familieliv og udvikling, da dette er den bedste måde at udrydde fattigdom på; anerkender, at denne ret klart krænkes i tilfælde af udnyttelse og misbrug af arbejdskraft; opfordrer medlemsstaterne til at styrke arbejdstilsynet og at træffe foranstaltninger for at udrykke misbrug af arbejdskraft; opfordrer Kommissionen til at undersøge, hvilke skridt der er nødvendige for EU's tiltrædelse af den europæiske socialpagt, og til at foreslå en tidsplan for opfyldelsen af dette mål;
48. er bekymret over de manglende fremskridt med hensyn til usikre arbejdsvilkår inden for plejeydelser, hvilket har dramatiske konsekvenser for ældre, der har brug for disse tjenester for at leve et værdigt liv og forblive integreret i samfundet; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke deres bestræbelser på at bekæmpe alle former for forskelsbehandling imod ældre og garantere deres behov og rettigheder; understreger betydningen af at støtte initiativer i forbindelse med aktiv aldring;
49. understreger, at tilgængeligheden af onlinetjenester i hele EU er en af de grundlæggende forudsætninger for en fuld samfundsmæssig inklusion i Europa; bemærker, at nogle dele af EU stadig ikke er dækket af onlinetjenester af god kvalitet, oftest i landdistrikter, hvilket kan medvirke til en yderligere udvidelse af ulighedskløften blandt europæere; tilskynder Kommissionen og medlemsstaterne til at fremskynde EU's digitale omstilling, som bør fokusere på alle generationers velfærd i lige høj grad og tage hånd om sikkerheden online;
50. minder om betydningen af systematisk at indsamle obligatoriske og opdeltte ligestillingsdata og udvikle indikatorer med henblik på at måle og rapportere om fremskridtene i EU's strategier mod racisme og forskelsbehandling; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til i denne henseende at øge deres indsats; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indsamle ligestillingsdata opdelt efter race og etnisk oprindelse samt andre beskyttede karakteristika med henblik på at dokumentere racisme og udvikle offentlige politikker, der opfylder de berørte personers behov på en reel og effektiv måde, samtidig med at den grundlæggende ret til privatlivets fred, beskyttelse af personoplysninger og den relevante EU-lovgivning og nationale lovgivning respekteres fuldt ud;

Strukturel racisme

51. anerkender og fordømmer eksistensen af strukturel racisme i EU som følge af stereotyper, der fastholdes af diskurser, der forskelsbehandler etniske mindretal på alle områder af deres liv; er dybt bekymret over individuelle, strukturelle og institutionelle former for racisme og fremmedhad i EU og den stigende forskelsbehandling af arabere, sorte europæere, personer af asiatisk oprindelse, jøder, muslimer og romaer; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sætte en stopper for diskriminerende institutionel praksis, politikker og lovgivning;

52. understreger, at "Black Lives Matter" -bevægelsen har mobiliseret samfund i hele verden for at bekæmpe racisme og forskelsbehandling fra de retshåndhævende myndigheders side; minder om sin beslutning af 19. juni 2020 om protesterne mod racisme efter George Floyds død¹, der var en bekræftelse af Black Lives Matter; gentager sin støtte til de udbredte protester mod racisme og forskelsbehandling, der fandt sted i europæiske hovedstæder og byer i hele verden efter George Floyds død i 2020; støtter demonstranternes opfordringer til at træde op imod undertrykkelse og strukturel racisme i Europa; glæder sig over udpegelsen af EU-koordinatoren for bekæmpelse af racisme i maj 2021, organiseringen af EU's antiracismetopmøde, oprettelsen af et permanent forum til høring af civilsamfundet om antiracisme og Rådets konklusioner af 4. marts 2022 om racisme og antisemitisme; glæder sig endvidere over, at Kommissionen for første gang anerkender eksistensen af strukturel racisme i sin EU-handlingsplan mod racisme 2020-2025 og fastsætter konkrete foranstaltninger til bekæmpelse af racisme og etnisk diskrimination i EU;
53. opfordrer indtrængende EU-institutionerne og medlemsstaterne til at tackle de grundlæggende årsager til strukturel racisme; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gennemføre foranstaltninger til at tackle vedvarende strukturelle uligheder på centrale områder såsom strafferetssystemet, uddannelse, boliger, beskæftigelse, sundhedspleje, varer og tjenesteydelser; understreger den vigtige rolle, som uddannelse og medierne spiller med hensyn til at modarbejde racistiske narrativer og nedbryde fordomme og stereotyper; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme antiracistiske uddannelsesforanstaltninger;
54. opfordrer medlemsstaterne til at vedtage nationale handlingsplaner mod racisme ved udgangen af 2022 og prioritere foranstaltninger, der tackler manglende adgang til domsprøvelse og vedvarende socioøkonomiske uligheder på f.eks. bolig-, sundheds-, beskæftigelses- og uddannelsesområdet, hvilket skal anerkendes som store hindringer for fuld udøvelse af grundlæggende rettigheder og en væsentlig hindring for inklusion og lighed; anmoder Kommissionen om at overvåge og sikre behørig opfølgning på disse nationale handlingsplaner og EU's handlingsplan; anmoder yderligere Kommissionen om at overvåge og træffe foranstaltninger mod racisme og forskelsbehandling i medlemsstaterne, herunder ved at indlede traktatbrudsprocedurer for at fremme en effektiv anvendelse af lovgivningen;
55. fremhæver de voksende racistiske og fremmedhadiske følelser hos opinionsdannere, politikere og medier, der har bidraget til at skabe et fjendtligt miljø for fortalere og organisationer, der arbejder mod racisme; opfordrer medlemsstaterne til fuldt ud at gennemføre og anvende Rådets rammeafgørelse 2008/913/RIA om bekæmpelse af visse former og udtryk for racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen; opfordrer medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at et racistisk eller fremmedfjendsk motiv betragtes som en skærpende omstændighed, eller alternativt at domstolene kan tage sådanne motiver i betragtning ved strafudmålingen;
56. er yderst bekymret over eksistensen og den fortsatte udbredelse af ekstreme højreekstremistiske bevægelser i EU, navnlig neofascistiske og nynazistiske grupper; opfordrer medlemsstaterne til hurtigt at træffe foranstaltninger til effektivt at forbyde disse grupper; opfordrer i mellemtiden til mere forskning i fonde, medlemskabsgrundlag og navnlig finansieringen bag sådanne grupper med henblik på at identificere eventuel

---

¹ EUT C 362 af 8.9.2021, s. 63.

udenlandsk indblanding; understreger behovet for at afsætte større plads i historielæseplaner til objektiv og faktuel læring om forskellige racemæssige eller etniske ideologier såsom slaveri, kolonialisme eller fascisme og deres form og oprindelse, herunder misbrug af videnskab til deres berettigelse, samt deres konsekvenser og mulige levninger heraf i nutiden med henblik på at bekæmpe den gentagne genopblussen af disse ideologier;

57. minder om behovet for at være meget opmærksom på digitaliseringen og de potentielle sociale skævheder, der indføres i nye teknologier; fremhæver behovet for at tackle de potentielle risici ved kunstig intelligens ikke som et teknologisk problem, men et samfundsmæssigt problem, navnlig for enkeltpersoner fra racialiserede grupper; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger til at hindre nye teknologier, herunder kunstig intelligens, i at forværre forskelsbehandling, eksisterende uligheder og fattigdom; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre, at AI-systemer styres af principperne om gennemsigtighed, forklarlighed, retfærdighed og ansvarlighed, og at der gennemføres uafhængige revisioner for at forhindre, at disse systemer forværrer racisme; opfordrer endvidere Kommissionen og medlemsstaterne til at tackle køns- og mangfoldighedskløften i IKT og naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM), navnlig i forbindelse med udviklingen af nye teknologier, herunder kunstig intelligens, og navnlig i stillinger, der indebærer beslutningstagning;
58. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sikre fuld gennemførelse af direktivet om racelighed og direktivet om ligebehandling på beskæftigelsesområdet¹ med henblik på at bekæmpe vedvarende racisme mod personer af forskellig oprindelse, etnicitet eller farve; fordømmer, at racemæssige, etniske, sproglige og religiøse mindretal stadig står over for dybt rodfæstet strukturel og institutionel racisme, forskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefuld tale, manglende adgang til domstolsprøvelse og vedvarende socioøkonomiske uligheder, som er store hindringer for, at de fuldt ud kan udøve deres grundlæggende rettigheder, social inklusion og lighed som EU-borgere på alle livets områder, herunder bolig, uddannelse, sundhedspleje og beskæftigelse;

Kønsbaseret vold, kvinders rettigheder og LGBTIQ+- personers rettigheder

59. fordømmer, at kønsbaseret vold er en af de mest udbredte former for vold i EU, og at EU-undersøgelser afslører, at en ud af tre kvinder i Unionen – i alt 62 millioner kvinder – har været udsat for fysisk eller seksuel vold på i en vis grad siden det fyldte 15. år, og at over halvdelen (55 %) har været udsat for seksuel chikane; påpeger, at kønsbaseret vold er en form for forskelsbehandling og en krænkelse af grundlæggende rettigheder samt et resultat af kønsstereotyper, heteropatriarkalske strukturer, magtasymmetrier og strukturelle og institutionelle uligheder; understreger betydningen af at anvende en tværsektoriel og offercentreret tilgang til alle politikker og foranstaltninger til bekæmpelse af kønsbaseret vold; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at øge deres indsats i denne retning;
60. understreger vigtigheden af at bekæmpe kønsbaseret vold i alle former og af at fremme ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder; glæder sig over Kommissionens

---

¹ Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16).

forslag af 8. marts 2022 til et direktiv om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet¹, hvori der foreslås foranstaltninger vedrørende kriminalisering af visse former for vold, herunder kriminalisering af voldtægt på baggrund af manglende samtykke og visse former for cybervold samt foranstaltninger til beskyttelse af ofre og forbedring af adgangen til domstolsprøvelse, og som omfatter bestemmelser om intersektionalitet; understreger den grænseoverskridende dimension af kønsbaseret vold og insisterer på, at kønsbaseret vold skal tackles på europæisk plan; opfordrer Kommissionen til at tilføje kønsbaseret vold til listen over særligt alvorlige forbrydelser, der er nedfældet i artikel 83, stk. 1, i TEUF;

61. opfordrer indtrængende Rådet til at afslutte Unionens ratificering af Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen); beklager, at Bulgarien, Letland, Litauen, Slovakiet, Tjekkiet og Ungarn endnu ikke har ratificeret konventionen, og gentager sin opfordring til disse lande om at gøre det; påpeger, at Istanbulkonventionen bør forstås som minimumsstandarden for udryddelse af kønsbaseret vold; fordømmer på det kraftigste, at der i nogle medlemsstater, navnlig Polen, er gjort forsøg på at ophæve foranstaltninger, der allerede er truffet med henblik på at gennemføre Istanbulkonventionen og med hensyn til bekæmpelsen af vold, og på at træde ud af konventionen;
62. fordømmer handlingerne fra antiligestillingsbevægelser og antifeministbevægelser, som systematisk angriber kvinders og LGBTIQ- rettigheder; opfordrer indtrængende Kommissionen til at sikre, at civilsamfundsorganisationer, der støttes og finansieres af Unionen, ikke fremmer kønsdiskrimination; glæder sig over EU's første LGBTIQ- ligestillingsstrategi nogensinde og fordømmer endvidere det voksende antal tilfælde af forskelsbehandling, hadforbrydelser og vold mod LGBTIQ-personer; anmoder Kommissionen om at sikre en passende opfølgning af strategien;
63. fordømmer den vedvarende tilbagegang med hensyn til kvinders rettigheder i nogle medlemsstater, navnlig Kroatien, Litauen, Polen og Slovakiet, herunder seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder; minder om, at reproduktiv tvang og nægtelse af sikker og lovlig abort også er en form for kønsbaseret vold; understreger, at Menneskerettighedsdomstolen ved flere lejligheder har fastslået, at restriktive abortlove og den manglende gennemførelse krænker kvinders og pigers menneskerettigheder og deres kropslige autonomi; fordømmer kvinders manglende adgang til abort i mange lande og fordømmer mindst fire kvinders død i Polen som følge af anvendelsen af bestemmelser, der forbyder abort under stort set alle omstændigheder; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at træffe effektive foranstaltninger for at afhjælpe sådanne eksisterende overtrædelser af menneskerettighederne og kvinders rettigheder og at indføre de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af forekomsten i fremtiden; opfordrer Kommissionen til at betragte abort som en grundlæggende rettighed, fjerne enhver hindring for adgang hertil og sikre, at den gennemføres i offentlige sundhedssystemer, og til at lægge større vægt på seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder i sine årlige retsstatsrapporter;
64. fordømmer på det kraftigste forskelsbehandlingen og adskillelsen af romakvinder i sundhedsfaciliteter for mødre; glæder sig over, at Tjekkiet har vedtaget en kompensationslov for ofre for ulovlig tvangssterilisering, og bemærker, at Slovaquiets

---

¹ COM(2022)0105.

regering tog et skridt fremad i 2021 ved at fremsætte en undskyldning, men at der i øjeblikket ikke er foreslået nogen kompensationslov; mener, at retten til adgang til sundhedspleje, især seksuel og reproduktiv sundhed, udgør en grundlæggende rettighed for kvinder, der bør styrkes, og som under ingen omstændigheder bør reduceres eller fjernes;

65. opfordrer alle medlemsstaterne til at respektere alle menneskers kropslige autonomi, navnlig ved at forbyde interkønnet kønslemlæstelse, såkaldt "omvendelsesterapi" og tvangssterilisering af transpersoner som en forudsætning for at opnå anerkendelse af juridisk køn; gentager, at der bør vedtages love om anerkendelsen af køn i henhold til internationale menneskerettighedsstandarder, så anerkendelsen af køn derved bliver tilgængelig, økonomisk overkommelig, administrativ, hurtig og baseret på selvbestemmelse;
66. understreger behovet for anerkendelse af alle partnerskaber med henblik på fri bevægelighed, herunder for ikke-EU-partnere til EU-borgere; er foruroliget over den fortsatte manglende gennemførelse af EU-Domstolens dom i sag C-673/16, Coman og Hamilton, hvori det anerkendes, at udtrykket "ægtefælle" omfatter samkønnede ægtefæller i EU's lovgivning om fri bevægelighed; påpeger indsendelsen af en klage til Kommissionen i forbindelse med en identisk sag (A.B. og K.V. mod Rumænien – ansøgning nr. 17816/21); understreger, at Kommissionens passivitet har ført til, at sagsøgerne i sagen Coman og Hamilton har bragt sagen for Menneskerettighedsdomstolen i et forsøg på at opnå domstolsprøvelse (Coman m. fl. mod Rumænien – 2663/21); gentager sin opfordring til Kommissionen om at indlede traktatbrudsprocedurer for manglende gennemførelse af sagen Coman og Hamilton;
67. glæder sig over Kommissionens forpligtelse til i 2022 at offentliggøre en forordning om gensidig anerkendelse af forældreskab mellem medlemsstaterne, som har til formål at skabe retssikkerhed for regnbuefamilier i hele EU;
68. fremhæver den bekymrende stigning i kønsbaseret vold og vold i hjemmet under covid-19-pandemien; påskønner, at nogle nationale, regionale og lokale regeringer har handlet hurtigt med hensyn til at indføre foranstaltninger for at hjælpe ofre for vold i hjemmet, f.eks. med en stigning i antallet af hjælpelinjer og informationsdeling, indførelse af kodeordsordninger på apoteker, pop up-rådgivningscentre i supermarkeder eller skjulte applikationer, der skal gøre det nemmere at indberette vold og misbrug i hjemmet; påpeger dog, at der generelt mangler krisecentre eller andre sikre muligheder for indkvartering af ofre; opfordrer derfor indtrængende medlemsstaterne til at afsætte tilstrækkelige midler til eksisterende krisecentre for at hjælpe dem med at øge deres kapacitet samt for at lette oprettelsen af yderligere krisecentre og indkvarteringsfaciliteter for ofre, herunder for mindreårige, der følger med; opfordrer endvidere medlemsstaterne til at sikre, at tjenesteydelser for ofre anses for at være vigtige og forbliver åbne og suppleres med tilstrækkelig og specialiseret uddannelse til politistyrker samt målrettet retlig respons med det formål at øge beredskabet for fremtiden;
69. beklager den øgede tilbagegang med hensyn til kvinders og pigers rettigheder, idet nogle medlemsstater har forsøgt at begrænse seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder ved at bruge covid-19-pandemien som påskud for at begrænse adgangen til abort, prævention og gynækologiske tjenesteydelser; understreger, at der i nogle medlemsstater på trods af pandemien har været forsøg på at begrænse den eksisterende

retlige beskyttelse af kvinders adgang til abort, herunder indførelse af regressive betingelser, der skal være opfyldt, før abort kan administreres, såsom tvungen tendentiøs rådgivning eller ventetid; fordømmer navnlig Slovakiets mere end 20 parlamentariske forsøg på at begrænse adgangen til aborter i denne periode; understreger kraftigt, at tjenesteydelser vedrørende seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder skal anerkendes som væsentlige og skal være tilgængelige, selv under globale sundhedskriser, i betragtning af disse tjenesters tidsfølsomme karakter;

70. understreger betydningen af at sikre, at reaktionen på covid-19-krisen omfatter kønsperspektivet og kønsbudgettering samt efterfølgende kønsspecifikke konsekvensanalyser som foreslået i Kommissionens strategi for ligestilling mellem kønnene 2020-2025; opfordrer indtrængende EU-institutionerne til at sikre integration af kønsaspektet i alle EU's politikker og foranstaltninger;

Friheder

71. minder om betydningen af at opretholde mediefrihed, mediepluralisme og mediers uafhængighed, gennemsigtighed i mediers ejerforhold og regulering af markedsconcentration samt sikre beskyttelse af journalister; mener, at bindende EU-regler, der giver solid og konsekvent beskyttelse af uafhængige medier og journalister mod chikanerende sagsanlæg, der har til formål at bringe dem til tavshed eller intimidere dem i EU, er stærkt påkrævede for at hjælpe med at sætte en stopper for denne urimelige praksis; opfordrer i denne henseende Kommissionen til at øge sin indsats, herunder ved at foreslå bindende foranstaltninger og beskytte og fremme finansiering til undersøgende journalistik;
72. fordømmer anvendelsen af strategiske retssager mod offentligt engagement (SLAPP), som anvendes til at bringe menneskerettighedsforkæmpere til tavshed og intimidere dem, herunder LGBTI-rettighedsforkæmpere, der kritiserer menneskerettighedskrænkelser; fremhæver, at SLAPP blot er en af truslerne mod frie og pluralistiske medier, mens andre omfatter kommercielt pres og krav, politisk pres, journalistisk selvrenselse i forbindelse med særligt kontroversielle emner, usikkerhed omkring journalisters karrierer og de tunge arbejdsbyrder, de udsættes for, det pres, de føler for at bevare adgangen til elitekilder gennem ukritisk rapportering, og udsigten til at få deres professionelle forfremmelser annulleret, hvis de overtræder usagte og internaliserede antagelser vedrørende den rette "linje", der skal indtages i særligt kontroversielle emner, navnlig når det drejer sig om udenrigspolitik; opfordrer medlemsstaterne til at beskytte og udvikle en uafhængig, pluralistisk og fri mediesektor; fordømmer i denne forbindelse alle foranstaltninger, der tager sigte på at bringe kritiske medier til tavshed og undergrave mediefrihed og -pluralisme; understreger det presserende behov for at bekæmpe alle SLAPP; glæder sig over Kommissionens nylige initiativ til at udstede en henstilling om sikring af journalisters beskyttelse, sikkerhed og styrkelse i Den Europæiske Union; opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at forelægge et forslag til en retsakt om mediefrihed;
73. er bekymret over rapporter om, at nogle medlemsstaters myndigheder har anvendt Pegasus-spyware til politiske eller andre uberettigede formål til at spionere mod journalister, politikere, advokater, civilsamfundsaktører og andre enkeltpersoner i strid med EU-retten og de værdier, der er nedfældet i artikel 2 i TEU og i chartret; er bekymret over anvendelsen af Pegasus mod journalister, menneskerettighedsaktivister, oppositionsfigurer og advokater i og uden for EU; minder om, at Pegasus blot er et af de

mange eksempler på programmer, der misbruges af statslige enheder med henblik på at udføre ulovlig masseovervågning af uskyldige borgere; glæder sig over nedsættelsen af Europa-Parlamentets undersøgelsesudvalg om Pegasus-spyware, som skal undersøge den påståede misbrug af overvågningsværktøjer og omfanget af påståede krænkelser af de rettigheder og friheder, der er nedfældet i artikel 2 i TEU og chartret, og give garantier og henstillinger;

74. fremhæver, at smædekampagner mod LGBTIQ-personer og civilsamfundet i bredere forstand er mere udbredte i medlemsstater, hvor mediefriheden er under angreb; fordømmer på det kraftigste de kontinuerlige smædekampagner i offentlige medier mod dommere, journalister og politikere, der er kritiske over for den nuværende regering, herunder SLAPP, som er indledt af offentlige agenturer, statsansatte, statsejede virksomheder eller enkeltpersoner med tætte forbindelser til regeringskoalitioner på tværs af Europa; opfordrer indtrængende Kommissionen til at bruge alle lovgivnings- og håndhævelsesværktøjer, som den har til rådighed, med henblik på at forhindre disse skræmmetiltag, der udgør en trussel mod ytringsfriheden; opfordrer Kommissionen til i samarbejde med journalistorganisationer at overvåge og rapportere om angreb på journalister samt om retssager, der har til formål at bringe uafhængige medier til tavshed eller intimidere dem, og til at sikre adgang til passende retsmidler;
75. beklager, at journalisternes sikkerhed ikke er garanteret universelt; understreger betydningen af mediepluralisme og behovet for at beskytte journalister mod trusler og angreb med henblik på at forhindre selvensur og på at sikre ytringsfriheden og retten til information og på at beskytte journalist erhvervet; opfordrer Kommissionen til at forbedre instrumenterne for vurdering af foranstaltninger, der er truffet af regeringer, og som kan undergrave informationsfriheden og pluralismen;
76. fordømmer angrebene på, tilbageholdelserne af og volden mod journalister i forbindelse med demonstrationer, og at de er blevet forhindret i at rapportere og derved blot udføre deres arbejde; udtrykker dyb bekymring over tilfælde med politivold under demonstrationer, navnlig mod journalister, i forbindelse med demonstrationer og opfordrer indtrængende til ansvarlighed; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre journalisternes sikkerhed og beskyttelse, navnlig i forbindelse med demonstrationer;
77. understreger, at ifølge de internationale menneskerettighedslove kan der pålægges visse begrænsninger i retten til at deltage i fredelige forsamlinger for at beskytte folkesundheden eller andre legitime interesser, men at de skal fastsættes ved lov og være nødvendige og afpasset efter et specifikt formål; udtrykker dyb bekymring over visse totalforbud mod demonstrationer samt visse forbud mod og restriktioner på demonstrationer, der blev indført under covid-19-pandemien, mens andre offentlige forsamlinger af en lignende størrelse fortsat ikke blev berørt, samt anvendelsen af magt mod fredelige demonstranter; er bekymret over, at medlemsstaterne har forskellige tærskler for retshåndhævende myndigheders anvendelse af magt og våben til opretholdelse af den offentlige orden; opfordrer medlemsstaterne til at beskytte grundlæggende rettigheder, når de vedtager restriktive foranstaltninger og love vedrørende ytrings-, forsamlings- og foreningsfrihed, og fremme et miljø, hvor kritik er en del af en sund debat om alle spørgsmål af offentlig betydning;
78. er dybt bekymret over angreb, chikane, vold og trusler mod journalister, menneskerettighedsforkæmpere og andre enkeltpersoner, der afslører udenlandsk

- indblanding og desinformationskampagner; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til i forbindelse med hurtig spredning af desinformation, opspind og politisk propaganda at medtage målrettede alderssvarende aktiviteter i deres læseplaner med fokus på udvikling af kritisk tænkning, mediekendskab og digitale færdigheder; opfordrer til, at der lægges større vægt på undervisning i medborgerkendskab med fokus på grundlæggende rettigheder, demokrati og deltagelse i offentlige anliggender;
79. bemærker, at flere medlemsstaters placering på det internationale pressefrihedsindeks er forværret; fremhæver public service-mediernes uundværlige rolle og understreger, at det er afgørende at sikre og bevare deres uafhængighed fra politisk indblanding; fordømmer på det kraftigste truslerne mod mediefriheden, som omfatter chikane og angreb rettet mod journalister og whistleblowere, tilsidesættelse af deres lovmæssige beskyttelse samt overtagelse af medier eller politisk motiverede indgreb i mediesektoren;
80. er dybt bekymret over den yderligere forværring af mediefriheden i Ungarn, Polen og Slovenien, og de forskellige reformer, som den regerende koalition har iværksat for at mindske mangfoldigheden og kritiske røster i medierne; er endvidere bekymret over manglen på et gennemsigtigt og klart sæt principper for nationale, regionale og lokale myndigheders distribution af reklamer til medieforetagender i nogle medlemsstater; beklager dybt den forværrede økonomiske situation i medierne under covid-19-pandemien og mener, at der bør træffes specifikke foranstaltninger for at afbøde pandemiens indvirkning på medieforetagender;
81. udtrykker bekymring over oprettelsen af regeringskontrollerede organer, der administrerer store dele af medielandskabet, og over kapringen af public service-medier med det formål at fremme partipolitiske interesser; minder om, at det udgør en betydelig risiko for den mangfoldighed af oplysninger og synspunkter, der kommer til udtryk i medieindholdet, når medieejerskab er stærkt koncentreret, uanset om det er koncentreret omkring statslige eller private aktører; minder om, at ytrings- og informationsfrihed, herunder kunstnerisk ytringsfrihed, og mediefrihed er grundlæggende for demokratiet og retsstatsprincippet, og opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at garantere deres mediemyndigheders uafhængighed; minder om, at retten til at søge, modtage og formidle oplysninger og idéer enten mundtligt, skriftligt eller på tryk, i form af kunst eller via andre medier, er en del af den kunstneriske ytringsfrihed;
82. opfordrer Kommissionen til at sikre en korrekt gennemførelse af direktivet om audiovisuelle medietjenester, navnlig med hensyn til medietilsynsmyndighedernes uafhængighed, gennemsigtighed med hensyn til medieejerskab og mediekendskab; opfordrer Kommissionen til at gøre effektiv brug af traktatbrudsprocedurer i situationer, hvor medlemsstaterne gennemfører disse bestemmelser forkert eller ufuldstændigt;
83. bemærker, at nogle af de foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet som reaktion på covid-19, havde en alvorlig indvirkning på retten til privatlivets fred og databeskyttelse, at databeskyttelsesmyndighederne ikke blev hørt fuldt ud, at nødvendighed og proportionalitet ikke altid var klar og i mange tilfælde manglede et solidt retsgrundlag, og at der ikke fandt nogen ordentlig evaluering sted; opfordrer Kommissionen, Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse og Det Europæiske Databeskyttelsesråd til straks at evaluere situationen;
84. udtrykker dyb bekymring over den svage og uensartede håndhævelse af den generelle

forordning om databeskyttelse¹, som gør, at forordningen risikerer at blive en papirtiger, der ikke giver borgerne reel beskyttelse; beklager, at Kommissionen ignorerede Parlamentets opfordring til at indlede en traktatbrudsprocedure mod Irland for ikke at håndhæve den generelle forordning om databeskyttelse korrekt;

85. er bekymret over Kommissionens interne retningslinjer for journalforvaltning og arkiver, som er baseret på en fejlagtig fortolkning af forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt², og over udelukkelsen af tekstbeskeder fra anvendelsesområdet for reglerne om aktindsigt, som Den Europæiske Ombudsmand har givet ordlyden "fejl eller forsømmelser"; beklager, at nogle medlemsstater har lagt sig i vejen for borgernes effektive udnyttelse af deres ret til aktindsigt ved unødigt at forsinke eller sågar fjerne frister for anmodninger om aktindsigt; fremhæver, at dette ikke alene fører til manglende tillid til myndighederne fra EU-borgernes side, men også har undermineret mediepluralismen i EU;

Situation og krænkelse af grundlæggende rettigheder ved EU's ydre grænser

86. understreger, at det i henhold til folkeretten og EU-retten er en forpligtelse at redde liv; fordømmer på det kraftigste de straffesager, der i nogle medlemsstater er indledt mod organisationer i civilsamfundet og enkeltpersoner for ydelse af humanitær bistand til migranter; opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at der ikke sker retsforfølgning af enkeltpersoner og civilsamfundsorganisationer, som hjælper migranter af humanitære årsager;
87. fordømmer, at nogle medlemsstater har vedtaget love, politikker og praksis, der undergraver en effektiv beskyttelse af menneskerettighederne for flygtninge, asylansøgere og migranter på land og til søs; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sætte menneskerettighederne for migranter, asylansøgere og flygtninge samt princippet om ansvarsdeling i centrum af deres migrations- og asylpolitikker;
88. fordømmer på det kraftigste tilfældene af afvisninger og krænkelse af grundlæggende rettigheder og vold ved de ydre grænser fra EU's side mod migranter og asylansøgere, som institutioner såsom Den Internationale Organisation for Migration³ har fordømt, samt kriminaliseringen af humanitære hjælpearbejdere og aktivister og brugen af EU-finansiering, der uforholdsmæssigt har tjent til at opføre lukkede anlæg og styrke de ydre grænser; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at oprette et fuldt udbygget overvågningssystem for grundlæggende rettigheder for at undersøge alle påstande om tilbagedrivelse og krænkelse af de grundlæggende rettigheder og øge gennemsigtigheden af de foranstaltninger, der træffes ved de ydre grænser, som krævet

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43).

³ Den Internationale Organisation for Migration, "IOM calls for end to pushbacks and violence against migrants at EU external borders", 9. februar 2021.

af EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder¹; opfordrer Kommissionen til at indlede traktatbrudsprocedurer, hvor der er tegn på tilbagedrivelse og vold;

89. udtrykker sin dybe bekymring over de oplysninger, der er offentliggjort om Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex), og tager dets inddragelse i og viden om afvisninger til efterretning; opfordrer Frontex til anvende artikel 46 i sin forordning² og suspendere alle aktiviteter i medlemsstater, hvor dette finder sted, og til at sikre fuld gennemsigtighed og ansvarlighed i forbindelse med organisationens operationelle aktiviteter; opfordrer Kommissionen til at undersøge og træffe de nødvendige foranstaltninger for at sætte en stopper for disse former for praksis i Frontex;
90. opfordrer medlemsstaterne til at indføre de rette procedurer for at sikre, at personer høres, inden de sendes tilbage til en tilgrænsende medlemsstat, og til formelt at underrette dem om den trufne afgørelse; fordømmer det forhold, at migranter og asylansøgere, der tilbageholdes efter at have krydset en indre eller ydre EU-grænse, ikke systematisk høres, inden de sendes tilbage til en tilgrænsende medlemsstat, og heller ikke systematisk underrettes om dette; minder om medlemsstaternes forpligtelse til på effektiv vis at sikre retten til en retfærdig rettergang og retten til lighed for loven for alle mennesker;
91. udtrykker dyb bekymring over, at uledsagede mindreårige passerer EU's ydre grænser, navnlig EU's østlige og sydlige grænser, og opfordrer medlemsstaterne til at være særligt opmærksomme på situationen for uledsagede mindreårige ved disse grænseovergangssteder;
92. er bekymret over den øgede brug af teknologi ved grænserne, idet noget af det kan være ekstremt indgribende; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at etablere uafhængige tilsynsmekanismer ved grænserne, hvilket også skal omfatte tilsyn med grænseovervågningsaktiviteter, og at sikre overholdelse af grundlæggende rettigheder;

Hadforbrydelser og hadefuld tale

93. er bekymret over væksten i hadefuld tale og smædekampagner på tværs af medlemsstaterne, som højtstående embedsmænd eller førende politikere ofte står bag, og som specifikt er rettet mod medier, NGO'er og visse sociale grupper eller mindretal, f.eks. LGBTIQ-personer; understreger, at deres indvirkning på det civile rum er ubestridelig og skaber et usikkert miljø for civilsamfundet og menneskerettighedsforkæmpere; er alarmeret over de mange eksempler på angreb på LGBTIQ-kontorer og medarbejdere alene i flere medlemsstater i 2021;
94. fordømmer alle former for hadforbrydelser, hadefuld tale og beskyldninger, der er grundløse eller fremsat i ond tro, både offline og online, og som er motiveret af forskelsbehandling på ethvert grundlag såsom køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser,

---

¹ EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder, Rapport om grundlæggende rettigheder 2021.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1896 af 13. november 2019 om den europæiske grænse- og kystvagt (EUT L 295 af 14.11.2019, s. 1).

tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering; udtrykker bekymring over hadforbrydelser og forbrydelser i relation til opfordringer til forskelsbehandling og vold, der er sket i forbindelse med covid-19-pandemien, og som har ført til stigmatisering af visse særligt sårbare grupper; minder om, at racisme og fremmedhad er forbrydelser og ikke holdninger;

95. glæder sig over Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om at udvide listen over strafbare handlinger i EU med hadefuld tale og hadforbrydelser og opfordrer Rådet til at arbejde flittigt i retning af den enstemmige vedtagelse heraf; minder om behovet for, at Kommissionen og medlemsstaterne samarbejder med internetvirksomheder med henblik på at sørge for passende sikkerhedsforanstaltninger og omhyggelig implementering af adfærdskodeksen til bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale online;

Miljøbeskyttelse

96. fremhæver artikel 37 i chartret, som fastslår, at foranstaltninger til at opnå et højt miljøbeskyttelsesniveau og forbedring af miljøkvaliteten skal integreres i Unionens politikker;
97. opfordrer Kommissionen til straks at vedtage de relevante lovgivningsinitiativer og til at gennemføre vedtagelsen af yderligere planlagt lovgivning i overensstemmelse med den oprindelige tidslinje; understreger det presserende behov for at inddrage de relevante miljøhensyn i beslutningsprocessen for alle politikker og initiativer; mener, at bæredygtighed skal være det ledende princip i alle makroøkonomiske politikker for at sikre en retfærdig omstilling til en miljømæssigt bæredygtig økonomi og samtidig beskytte og skabe bæredygtig beskæftigelse med henblik på at håndtere en af de største trusler, som menneskeheden nogensinde har været udsat for;
98. opfordrer til gennemførelse på EU-plan af Århuskonventionen, der knytter miljømæssige rettigheder og menneskerettigheder sammen; fremhæver, at miljøskade og visse offentlige myndigheders manglende tilvejebringelse af oplysninger om alvorlige miljørisici, som enkeltpersoner eksponeres for, kan få alvorlige skadelige konsekvenser for enkeltpersoner; opfordrer til beskyttelse af journalister, aktivister, NGO'er, rettighedsforkæmpere, whistleblowere og offentlige vagthunde, der er aktive på disse områder;

o

o o

99. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes regeringer og parlamenter.